

Het gebouw van Partido Democraat.

Veel vervallen gebouwen aan de Frederikstraat.

De Naniestraat.

Panaderia International.

Ser'i Plasa.

Zelfs de honden komen ons vriendelijk tegemoet.

Steegjes in Otrobanda

Frederikstraat achter de oude markt

In de Breedestraat in Otrobanda, vóór het gebouw van de Landsloterij naar links de Ser'i Plasa op, staat de vroegere groente- en vleesmarkt (marshé) aan de Frederikstraat.

Tekst en foto's Solange Hendriks

Jaren terug was dit de officiële markt in Otrobanda. Men kon er allerlei lokale groenten en fruit vinden. In de regentijd werden er volop bonen, giambo (okra), kónkomber chiki (kleine komkommers) en pinda's uitgesteld. Vruchten die veel werden verkocht waren lamunchi (limoenen), guyaba (guave), kenepa (knip, eetbare vrucht, niet te verwarren met de mansalita), mispel, mango, sósaka (zuurzak), skópèl (schubappel) en fruta di pan (broodvrucht). Maar ook veel soorten yerba's (geneeskrachtige kruiden), zoals lamungras (citraengras), yerba di hôle, yerba buena, mampuritu, yerba di sangura. In de vleeshal was er vers vlees van geiten, schapen en

koeien. De koeien werden toen meestal ingevoerd uit Venezuela en Colombia. Een favoriet gerecht onder de lokale bevolking was en is overigens nog steeds mondongo (gingewand), waarvan soep wordt gemaakt. Natuurlijk was er ook een visafdeling. De koopvrouwen kochten de verse vis meestal in Boca San Michil (de baai Sint Michiel), bij de Venezolane barkjes in Punda, maar ook via tussenpersonen die de vis kochten van vissers in de buitendistricten. De visverkoopsters, die met hun waar langs de straten van Otrobanda ventten, zijn uit het straatbeeld verdwenen.

Tot een tiental jaren geleden was er nog geen markt in Otrobanda. Ver-

koopsters stalden hun groenten, fruit en andere artikelen gewoon uit op jute zakken of kleedjes, op de stoep en wachten op hun klanten. Alles wel heel proper en netjes. Alleen de verkoop van vlees leverde problemen op en gebeurde op een primitieve en onsmakelijke wijze. Op een aantal plaatsen was er onder een afdakje een marshé (markt) waar vlees en vleeswaren gekocht konden worden bij iemand die zich slager noemde. Zo zat er eenje in de Consciëntiesteeg, een ander op de hoek Hendriksteeg/Breedestraat en een derde ergens in de Frederikstraat. Een Nederlandse vlag aan de ingang van een hokje, dat meestal niet veel groter was dan drie bij drie meter, gaf aan dat daar een marshé was. De eigenaar stond bij de ingang en met dezelfde hand waarmee hij het geld in zijn broekzak stopte en wisselgeld teruggaf, overhandigde hij het vlees aan de klant. Ter onderscheiding van schapenvlees werd een stukje huid met wol aan het vlees gelaten.

De beter gesitueerden in de gemeenschap hadden een kokkin, die zich elke morgen met stijf gesteven

schort voor en een witte emallemer aan de arm, naar de markt en vleeshallen in Punda begaf, om in te kopen te doen. De eenvoudige man bleef echter dicht bij huis.

Varkensvlees was alleen op de zaterdag te koop. De daarvan gemaakte saucijzen (worstjes) puilden uit de grote kommen op de hoofden van de vrouwen, die ze tegen de avond rondventten. Voor de echte panaderos (boemelars) was zult de favoriete schotel bij een drinkpartij in de nachtelijke uren. Op verschillende plaatsen in Otrobanda konden potjes of schoteltjes zult (varkensoren in het zuur) gekocht worden. Het liefst met een warme 'pan frances' (Frans broodje), vers van de bakker die soms zelf ook zult verkocht. En niet te vergeten de speciaal bereide 'pan ku oreá' (brood met varkensoren). Vóór de intrede van de supermarkten op Curaçao waren het de 'tiendas' in de Breedestraat, die voor bevoorrading van de Otrobandi-staats zorgden. Tot de inwerkingtreding van de sluitingswet voor handelszaken bleven deze tiendas - meestal eigendom van Libanezen - hun klanten tot acht uur 's avonds be-

dienen en ze waren ook 's zondags tot twaalf uur 's middags open.

Tegenover de marshé staat in de Frederikstraat nog steeds het vervallen gebouw van een bakkerij, met de naam Panaderia International. De eigenaar was tevens begrafenisonder-nemer. Zijn kantoor Agencia Funerario lag toen naast de bakkerij.

Ook de kura (het erf) van Democraat, zoals het voorheen heette, ligt aan de Frederikstraat. Het is de achteringang, want de vooringang was aan de Breedestraat Otrobanda, naast de Landsloterij. Er stond een statig gebouw met grote tuin, die doorloopt van de Breedestraat tot aan de Frederikstraat. In de jaren veertig werd het gebouw verhuurd aan de Surinaamse Vereniging. Doel van de Surinaamse Vereniging was de arme Surinaamse Shell-werknemers op te vangen, die hier meestal zonder familie zaten. Ze waren ook niet verze-kerd, in het geval ze kwamen te overlijden, zodat een aantal prominente Surinamers besloot de arme stakkers te helpen.

Helemaal links in de bocht vanaf de Ser'i Plasa naar de Frederikstraat,

Bewoners op het grote erf.

kom je in de Naniestraat. De straat loopt met een boog naar links door. De naam Naniestraat (Naniesteeg) is vernoemd naar een lersse kinderjuf/frouw/huishoudster die jaren geleden ooit daar in de straat bij een familie in dienst was. In de bocht van deze straat staat een oud landhuisje, waarin een poos geleden Huize Hamied gevestigd was, een verzorg- en ver-

pleeghuis voor terminale patiënten. Als je doorloopt, kom je op een groot erf, waar verschillende families vreedzaam bij elkaar wonen in verschillende huishouders. Het ziet er schoon en verzorgd uit en de mensen zijn er vriendelijk. Zelfs de honden komen ons vriendelijk tegemoet.

GEGEVENS UIT 'EEN WANDELING IN OUD OTROBANDA', AUTEUR NOBBERT HENDRIKS

Marshé anno 2013.

Gestutte gevels van een eens schitterend gebouw.

